

НОВИЯТ ДНЕВЕН РЕД ЗА РЕФОРМИ НА НОВИТЕ СТРАНИ ЧЛЕНКИ НА ЕС

Международна конференция

**19 октомври 2009 г. (понеделник)
хотел "Радисън Блу Гранд", Зала "Александър", ет.2
гр. София**

През 2009 година се отбелязва петата годишнината от петото разширяване на ЕС, двадесет години от падането на Берлинската стена и една година от започването на глобалната икономическа криза. Докато годишнините на разширяването и на падането на Берлинската стена предоставят база за размишление и извличане на важни уроци, световната икономическа криза налага спешно да се погледне напред. В този контекст, Инициативата за европейски политики на Институт Отворено общество – София с подкрепата на Световната банка решиха да съберат заедно лидери на общественото мнение, експерти и политици, които да се опитат да допринесат със своята експертиза и мнения за формирането на дневения ред за реформи в региона.

Настъпването на кризата послужи като "стрес тест", за да определи издръжливостта не само на икономиките на тези страни, но и на целия спектър от политически, институционални и социални промени.

Кризата предоставя рядка възможност за действие и реформа, но с много малко време за планиране и вземане на решения. Страните от Централна и Източна Европа (ЦИЕ) имат три взаимно застъпващи се задачи: те трябва да продължат с дневния ред на членство в ЕС; те трябва да управляват успешно кризата; и в същото време те трябва да задействат реформи, за да бъдат адекватно адаптирани до няколко години за след-кризисната реалност. Мерките в сферата на финансите и икономиката трябва да бъдат съпроводени от структурни реформи в пакета политики за човешко развитие като интегрална част от инструментариума от анти-кризисни мерки. А успехът на реформите ще зависи от адресирането на дефицитите в пакета "политика и управление", от които всъщност зависи дали предложените решения ще бъдат осъществени или ще бъдат напълно провалени.

От тази гледна точка, целта на конференцията е да потърси решения, които се базират на сходен опит и могат да се приложат в по-широкия контекст на Европейския съюз, но в същото време са пригодени към националните специфики. Заедно с поставянето на политическия дневен ред, трябва да се подредят приоритетите с като се съпостави това, което е необходимо и желателно да се направи с оглед на реалните политически и икономически ограничения. На последно място, но не като важност, форумът ще се опита да идентифицира и ангажира факторите на промяна и реформаторски настроените групи.

НОВИЯТ ДНЕВЕН РЕД ЗА РЕФОРМИ НА НОВИТЕ СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕС

Международна конференция

19 октомври 2009 г. (понеделник)

09:00 – 09:30 – Регистрация, кафе

09:30 – 11:20 Откриване и Панел 1: Има ли регионални решения за регионалните проблеми?

Новите страни членки бяха сериозно засегнати от глобалната икономическа криза и често посочвани отвън като една от най-слабите брънки на световната икономика. Но един по-внимателен поглед може да направи разлика между различните нива на поражения от кризата и различни нива на стабилност. И докато някои държави и институции призоваха за координиран регионален отговор и решение, други се опитаха да избегнат поставянето в група с по-уязвими на кризата страни, като настояваха, че решенията се намират на национално ниво.

Този панел ще се опита да отговори на следните въпроси:

- Представяне на глобалните развития в световната криза и сценарии за възстановяване;
- Въздействие на кризата и произтичащите от това различни сценарии за региона на ЦИЕ/новите страни членки на ЕС;
- Има регионални проблеми, но дали са решенията трябва да са регионални или национални?

Модератор: **Ася Кавръкова**, Програмен директор "Европейски политики и гражданско участие" и Инициатива за европейски политики, Институт Отворено общество – София

Приветствие: **Георги Стойчев**, Изпълнителен директор, Институт Отворено общество – София

Въвеждаща реч: **Симеон Дянков**, Вицепремиер и министър на финансите

Въвеждаща реч: **Теодор Алърс**, Директор „Стратегии и операции в регион Европа и Централна Азия" на Световната банка и отговарящ за новите страни-членки на ЕС

"Финансовата криза в Централна и Южна Европа: инструменти и политики на Световната банка"

Орсалия Каландзопулос, Старши съветник, "Развитие на финансовия и частен сектор", Световна банка

"Макроикономически перспективи: дали "Възникваща" Европа е по пътя на здравословното възстановяване"

Гюла Тот, Икономист и стратег за Европа, Близкия изток и Африка, УниКредит банк

Калин Христов, подуправител, Българска народна банка

11:20 – 11:40 Кафе пауза

11:40 – 13:00 Макро-икономически въпроси

Икономическата и финансова криза поставя допълнителни предизвикателства пред новите страни членки на ЕС. Съществува риск тенденцията на "догонване" на старите страни членки да бъде обърната в повечето страни като резултат на икономическото забавяне, тъй като те вече са в рецесия. Кризата откри уязвимостта на публичните финанси и застрашава устойчивостта на икономическото развитие, намалявайки някои от постиженията на членството в ЕС, които допринесоха до икономическата конвергенция на новите към старите страни членки. Изискванията за влизане в Еврозоната налагат разумни икономически политики като така допринасят за устойчивостта на публичните финанси, но перспективите въвеждането на еврото в осем от новите страни членки са все още неясни.

Новите страни членки са поставени пред два основни въпроса: първо, как те ще "преминат" през кризата – като целят запазване на стабилност и облекчаване на ефектите от кризата в икономиката, социалните и политическите системи; и второ, като те ще "излязат" от кризата – тъй като е сигурно, че светът ще е различен след кризата, те трябва да бъдат подготвени и по-добре адаптирани към новите реалности?

Панелът ще има за цел да разгледа по-подробно следните въпроси:

- Фискални политики като отговор на кризата и средносрочни фискални рамки;
- Запазване на стабилността на финансовия сектор;
- Многостранни пакети за финансова помощ – опитът на други страни, нови членки на ЕС (Румъния, Унгария, Латвия);
- Стратегии за ускоряване на приемането на еврото.

Модератор: Иво Прокопиев, Председател на КРИБ, Председател на борда и Главен изпълнителен директор на Алфа Финанс Холдинг и Издателска група Икономедиа

Панел:

"Макроикономически предизвикателства за новите страни членки на ЕС: Румъния като пример"

Тони Либек, Постоянен представител, Международен валутен фонд

"Дали светът е на пътя на възстановяването? Потенциални пречки и неизвестни обстоятелства"

Марек Дабровски, Професор по икономика, Президент на Център за социални и икономически изследвания - CASE

"Предизвикателства пред фискалната политика на България"

Георги Ангелов, Старши икономист, Институт Отворено общество – София

13:00 – 14:00 Обяд (лоби на зала "Александър")

14:00 – 15:45 Панел 3: Инвестиране в човешкия капитал

Реформите в здравеопазването, образованието и социалното подпомагане в ЦИЕ остават незавършени. Тези политики не са част от пред-присъединителният дневен ред и бяха сравнително negliжирани по отношение на изпълнението на структурните реформи, тъй като усилията бяха концентрирани върху области където съществуваха условията на ЕС за присъединяване. Очакванията бяха, че след присъединяването, правителствата ще се концентрират върху довършването на тези реформи.

Този панел има за цел да идентифицира възможностите за завършване на реформите в тези политиките на човешко развитие в контекста на световна икономическа и финансова криза. Ще отвлече ли кризата вниманието от структурните реформи в тези сфери, като фокусът е краткосрочни решения на неотложните задачи на деня или напротив, кризата ще даде тласък за адресиране на тези проблеми. Ако това е така, какви ще бъдат ключовите фактори (политически консенсус, фактори на промяна) и конкретни стъпки, от които зависи успешното изпълнение на реформите.

Панелът ще се фокусира върху мрежите за социална защита, образование, здравеопазване и пенсионна система и ще се опита на отговори на въпросите:

- Интервенция за справяне с кризата за избягване на социално напрежение: какъв е минималният възможен пакет на социална защита;
- Цената за нереструктуриране на тези сектори – дали те са лукс, необходимост или подход "работа като всяка друга";
- Стартиране на структурни реформи в средата на кризата – политическа приемливост, бюджетни ограничения?

Модератор: Лъчезар Богданов, Управляващ директор, ИндъстриУоч Груп –
България

Панел:

Въвеждаща реч: Йорданка Фандъкова, Министър на образованието, науката и младежта

Красимир Попов, Заместник министър на труда и социалната политика (поканен)

"Инвестиции в човешкия капитал: предизвикателства пред реформите след присъединяването на България в ЕС"

Боряна Гочева, Старши специалист социална защита, Световна банка

Боян Захариев, Програмен директор, Управление и публични политики, Институт Отворено общество – София.

15:45 – 16:00 Кафе пауза

16:00 – 17:30 Панел 4: Политика и управление по време на криза

Новите страни членки все още имат дефицити във функционирането на демокрацията, които се отразяват на политиката и управлението. Преходът може би още не е свършил, както често се твърди; има достатъчно свидетелства, че влизането в ЕС не дава автоматично гаранция за качество на политическите системи. Корупция по високите етажи на властта, изместване към популизъм или екстремизъм, фрагментация на политическите партии,

съчетана с краткосрочен политически живот и ниска обществена легитимност възпрепятстват ангажименти към дългосрочни и последователни реформи. Това засяга важни политики от ключово значение за гражданите – здравеопазване, образование, социална защита – като оставят тези структурни реформи до голяма степен незавършени. Ниското ниво на обществени услуги затваря порочен кръг, чрез намаляване на вече ниското ниво на доверие на гражданите в институциите на представителната демокрация.

Панелът ще цели да адресира дефицитите на политиката и управлението, за да се намали уязвимостта на политическите системи, да се увеличи политическата воля и обществена подкрепа за реформи и да се постигне по-високо качество на демокрацията.

Панелът ще се фокусира върху ефектите от недостатъците в политиката в ЦИЕ върху управлението, икономиката и обществото в три ключови въпроса:

- Има ли отклонение от либералната демокрация или либералните принципи в икономическия модел в ЦИЕ като резултат на кризата?
- Какви са трите най-важни приоритета в демократичната политика на ЦИЕ и доброто управление: уроците от 20 години преход в контекста на членство в ЕС и икономическа криза?
- Как да го постигнем: изграждане на реформистка обществена подкрепа за реформаторски политики; каква е критичната маса, за да наклонят везните в правилната посока.

Модератор: Дейвид Крал, Директор, ЕУРОПЕУМ Институт за европейска политика

Панел:

"Подобряване на управлението и публичната администрация: "гранични" области за реформа"

Флориан Фихтл, Постоянен представител на Световната банка за България

"Не-икономически последствия на икономическата криза и предизвикателствата за Централна и Източна Европа"

Иван Кръстев, Председател на борда на Център за либерални стратегии

"След-присъединителния блус на Централна Европа"

Балинт Молнар, Заместник директор, Фрийдъм Хауз - Юрп

"Недовършените задачи – откъде ще дойде движещата сила за реформи в Централна Европа"

Адам Ясер, Член на Борда, Директор програми, демосЕуропа

17:30 Заключителна сесия: обобщение и финални думи

Възможни решения за идентифицираните общи проблеми и определяне на съответните фактори и изпълнители за довършване на дневния ред на реформи в контекста на световна икономическа криза?

Георги Стойчев, Изпълнителен директор, Институт Отворено общество – София

18:00 Коктейл (ресторант Фланаганс до хотел Радисън Блу Гранд)

Конференцията се осъществява с подкрепата на Програма "Изток–Изток: Партньорство отвъд границите" на Институт Отворено общество - София